

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 25. Den 23de Juni 1810.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schultze.

Undertegnede ere Redactører, Forleggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Rundsøn,
Ridder af Dannebrogens,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Peter Johan Monrad,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Justitsfog.

Ved Højesteretsdom, af 26de April d.A., er Christian Amundsen af Egeland's Jernværk i Christiansands Stift, som var sat under Tiltale for at have ombragt sit eget Barn og ved de foregaaende Instantser idømt simpel Livsstraf, tilfunden at miste sin Hals og hans Hoved at sættes paa en Stage, saasog at have sin Hovedlod forbrudt og Gjord til Rengen, om han nogen eier, samt betale alle af Auktionen lovligen flodende Omkostninger. I Følge den fra Højesterets Protocol-Secretariat indkomne Beretning om Sagen, er dens Sammenhang og Bestaaffenhed følgende. Tiltaltes syvaar-

ge Datter Anne, som, Søndagsten, den 9de Juli
f. A., var bleven borte, og de følgende Dage, ifølge
Faderens Anmodning, eftersøgt, men uden Nytte,
blev næstpaafølgende Tirsdagsterniddag, efter Sidst-
nævntes Foregivende, af ham fundet druknet i et Vand
"Nadeljøret" kaldet, hvoraf hun af Folk, som han til-
kaldte, blev optagen og befandtes ganske blodig og for-
knuet i Hovedet. I Anledning heraf blev af vedkom-
mende Venemand foretaget en Forretning, under hvil-
ken der imod Tilstaltes opstod Mistanke om, at han
selv havde aflivet bemældte sit Barn, hvorefter der
af Corenskrivervén, under under 20de Juli, blev op-
taget et Forhør. Ved dette Forhør fremstod Tilstalte
(som nogle Dage havde været borttrømt, men igjen
havde indfundet sig) og afgav den Tilstaaelse, at han,
omnævnte Søndag den 9de Juli, for sin Fornægtelses
Skyld, havde medtaget sin Datter Anne, da han gik
i Skoven for at hente Brænde, og at han, efter der
at være kommen med hende op paa et Fjeld, fik den
Indskydelse, at han skulde støde hende ud over Fjeldet,
hvilket han og fuldførte. Barnet blev ved Faldet
forflaaet og blodigt i Ansigtet og gav sig til at skrigé;
imidlertid var det dog endnu i Stand til at gaae, og
Tilstalte tog det da igjen med sig, og ledede det til et
Kjær, som ligger lidet over 600 Skridt fra Fjeldet.
Heri kastede han det nu i den Hensigt at Pille det ved
Livet,

Livet, og, endskiøndt han hørte det skrige, gik han dog bort og lod det ligge i Vandet. Han begav sig derpaa hjem til sit Huus, hvor han, for at skjule sin Misgjerning, gjorde Efterspørgsel hos sine Naboer, om nogen skulde have seet hans Datter, som han savnede. Derefter gik han hen til et paa Egelands-Værket værende Bryllup, hvor han forblev til den paafølgende Dags Morgen Klokken 3, og, efter adskillige af de afhørte Vidners Udsigende, tilbragte Natten ved at dandse. Hen paa Dagen begyndte han igjen at spørge efter sin Datter, og fik Folk fra Værket med sig i Skoven, for at lede efter hende; dog søgte de ikke paa det Sted, hvor han vidste hun var. Den næstpaafølgende Dag blev Eftersøgningen fortsat, men ligeledes forgjæves, da der ei søgtes paa det rette Sted; men om Eftermiddagen, da Eftersøgningen aldeles var ophørt, gik Tiltalte ene i Skoven, for ved det Kjør, hvor han havde udkastet Barnet, at hente Brænde, og, da han der saae det flydende, og syntes at det var Synd, at det skulde blive liggende, gik han til Værket, og bragte Efterretning om, at hans Barn laa i det omforklarede Kjør, hvorpaa han igjen gik ud med Folk, som toge Barnet op og bragte det hjem. Videre forklarede han, at han, den Tid han havde været borttrømt, havde opholdt sig paa Marken, men havde ingen Sindsroe havt, formedelst sin begaa-

ede Forbrydelse, hvilket var Årsagen til, at han vendte tilbage til Bærket for at gjøre Bekjendelse, hvilket han og allerede, førend han kom til Retten, paa samme Maade som der havde gjort. Denne saaledes af- lagte Forklaring er Tilstalte vedbleven under Sagen, dog med den Forandring, at, da han den 3die Juli var gaaen fra Bærket med sin Datter, for at hente Brænde, i hvilken Hensigt han havde med sig et Loug, i hvis ene Ende var et Stykke Træ eller en saakaldet Hægte, og de vare komne til Fjeldet, hvor de først toge sig en Søvn, havde han spurgt sin Datter, om hun i den forløbne Uge havde søgt Skolen, og da hun hertil svarede, at hun den Uge kun een Dag havde været i Skole, var han herover bleven saa opbragt, at han greb Louget, som han havde hos sig, og med Samme gav hende nogle Slag over Hovedet, hvilke og traf hende i Ansigtet, hvor de efterlode sig et aabent og blodigt Saar, ligesom Hovedet tillige derved tog Skade. I denne Tilstand, men uden at støde hende ud over Fjeldet (i Henseende til hvilket Factum han tilbagekaldte sin første Deposition) lod han hende følge med sig til det saakaldte Padekjer, i hvilket han, saaledes som tilforn omforklaret, kastede hende ud. Han anførte, at de Saar, hun havde faaet i Hovedet, vare blevne tilføiede af den ved Louget hængende Hægte. Da Liget paa den Tid, Obductionsforretning blev fore-
taget

tagen, allerede i høi Grad var gaaet i Forraadnelse, saa har der ved Forretningen ingen Oplysning været at tilvejebringe. Bevæggrunden til den af Tiltalte begaaede Misgjerning synes rigtigst at udledes af hans inden Retten afgivne Forklaring, at han ikke har elsket sin Kone, som han efter sit Udsigende ikke har ægtet af Kjerlighed, men efter Overtalelse af hendes Slægt, og fra hvem han i de sidste 2 Aar har levet adskilt, samt at han har havt Afstye for Barnet, som hans Kone havde født, førend de kom sammen i Ektekab, og hvilket man forekastede ham at han ikke var Fader til. Dette bestrykes og tildeels ved den af eet Vidne afgivne Forklaring, at Tiltalte før har mishandlet Barnet. Tiltalte maa saaledes ansees, ved corpus delicti og hans egen Tilstaaelse, at være overbevist om at have begaaet den Forbrydelse, hvorfor han er sigtet; og da samtlige Omstændigheder, hvad enten hans første Forklaring i det Hele eller med den af ham senere gjorte Forandring tages til Følge, synes at vise, at han har handlet med fuldt Overlæg, og at Forbrydelsen har været forud besluttet, siden endog, under Forudsætning af hans seneste Forklaring, enhver Formodning om nogen Overrøelse hos den Skyldige maa bortfalde, naar overveies Afstanden af flere Hundrede Skridt imellem Fjeldet og det Kjer, hvortil han henstæbte sit Barn, saa ere Lovens 6 — 9 — 1, i Forbin-

delse

delse med Forordn. af 6 Febr. 1694, anvendte, som de Lovsteder, hvorunder denne Misgjerning egentligen maatte subsumeres.

Efterat denne Sag med alle dens Omstændigheder fra det danske Cancellie har været Hs. Majestæt allerunderdanigst i foredragen, har det behaget Allers høistsamme, ved Reskript til Stiftamtmanden over Christiansands Stift, af 16de Mai d. A., at stadfæste den over bemældte Christ. Amundsen affagte Høieskeretsdom, og at befale, at Samme saaledes fuldbyrdes.

Lovgivninger.

Under 15de Juni d. A. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Reskript til den kongl. Brand-Commission i Kjøbenhavn af følgende Indhold. Hs. Majestæt har ladet sig foredrage et af Commissionen til Cancelliet indgivet Forslag, betræffende hvorledes Brandcorpsets Personale i Kjøbenhavn og paa dens Grund, med Hensyn til dets Pligter og Rettigheder, kunde sættes saa meget mueligt paa samme Fod som det borgerlige Infanterie og Artillerie sammesteds, og, da Hs. Majestæt i det væsentlige bifalder, hvad Commissionen i den Anledning har yttret, saa vil Allers høistsamme allernaadigst have fastsat: 1) at den Løn eller Douceur, som de ved bemældte Brandcorps staa-

ende

ende Premier- og Second-Lieutenanter, samt Overbrandmestere, maatte være ansatte til, ved Begyndelsen af indeværende Aar, fremdeles skal udbetales dem for deres Personer, uden dog ved deres Avancement til en høiere Classe at blive forøget, forinden de have opnaaet Capitains Charge, i hvilket Tilfælde de skulle tiltræde den dem i denne Qualitet tilkommende Gage, men at derimod alle andre, som i Fremtiden maatte avancere til Overbrandmester, Second- eller Premier-Lieutenanter, aldeles ingen Løn eller Douceur skulle nyde, forinden de indtræde i Capitains Classen; 2) at det, som Tid efter anden af den nu i alt til Stadens 6 Branddistricters Premier- og Second-Lieutenanters samt Overbrandmesternes Lønning eller Douceurer aarlig udbetalende Summe kan bespares, efterhaanden skal fordeles paa Vice-Brandmajoren, begge Meddirecteurerne og de 12 Districtscapitainer i Staden saaledes, at naar Kassen befindes at spare aarligen 90 Rdlr., skal, fra det paafølgende hele eller halve Aars Begyndelse, Vicebrandmajoren, begge Meddirecteurerne, samt den første af de 6 ældste Capitainer, tildeles hver et aarligt Tillæg af 20 Rdlr., og den første af de yngste Brandcapitainer 10 Rdlr.; og, naar den aarlige Besparelse atter er forhøiet med en saadan Sum, at bemældte 5 Officerer, samt den anden af de ældste og den anden af de yngste Capitai-

tainer kunne faae et lignende Tillæg, skal saadant skee, og dermed fortsættes, hvergang Besparelsen stiger til en passende Summe, der paa ovennævnte Maade kan deles, alt indtil samtlige berørte Officerer have erholdt saadan Forhøielse, at deres Gage udgjøre, for Vicebrandmajoren aarligen 600 Rdlr., første Meddirecteur aarligen 400 Rdlr., anden Meddirecteur aarligen 300 Rdlr., enhver af de 6 ældste Districtscapitainer aarligen 200 Rdlr., og enhver af de 6 yngste Districtscapitainer aarligen 100 Rdlr.; 3) at det som Tid efter anden af den nu talte til Lønninger eller Douceurer for Lieutenanter og Overbrandmestere paa Stadens Broer, eller 7de Branddistrict, aarligen udbetalende Summe kan bespares, skal efterhaanden fordeles paa sidstnævnte Districts to Capitainer saaledes, at naar Besparelsen er voxet til 30 Rdlr. aarligen, skal, paa lige Maade som er bestemt for Stadens Brandofficerer, den første Capitain deraf have et aarligt Tillæg af 20 Rdlr., og den sidste 10 Rdlr., og med dette Tillæg fortsættes saa ofte Besparelsen forhøies aarligen med 30 Rdlr., alt indtil begge Capitainerne have naaet den for hver især bestemte Gage, nemlig for den ældste 200 Rdlr. og for den yngste 100 Rdlr. aarligen; 4) at saavel de for nærværende Tid ansatte Overbrandmestere ved Næsthus, Taihus, Gammelholms, Nyeboders store og Laboratoriums-

Esprøi

Sprøiten, som de, der for Fremtiden efter disses Afgang ansættes som: Overbrandmestere ved b. mældte Sprøiter, skulde, uanset hvad ovenfor er bestemt, nyde den for enhver bestemt Douceur; 5) at Brandcorpsets Medbrydnings- og Reservemandskab, Straalemestere, Assistenten og Brandsvende, for saavidt disse ikke høre til Landmilitair eller Gæetaten, skulde, med Undtagelse af den Tjeneste som gøres ved de aarlige Brand Inquisitioner, hvorfor det dertil brugende Mandskab betales som sædvanligt, for Fremtiden gjøre Tjeneste ved Brandcorpsen, uden at erholde den ved Brandanordningen af 1ste Novbr. §§. 50, 56, 89 og 90 bestemte Betaling, hvorimod disse Classer, som hidtil, skulde have Adgang til de ved samme Anordnings §§. 136 og 138 udsatte Belønninger, og i paakommende Tilfælde tillige til den ved §. 139 tilskaaede Omsorg, hvorhos den, der saaledes een Gang er ansat ved Corpsen, ikke derfra skal udtages til nogen borgerlig militair Tjeneste, naar han først er bleven Assistent eller Straalemester, men være berettiget til, mod lige Modificationer og Friheder, som det ved Borgervæbningen ansatte Mandskab, at vinde Borgerskab i den Profession han har lært; 6) at istedet for de 832 Rdlr., som Brandmajoren, ifølge allerhøieste Resolution af 18de Octbr. 1805, aarligen har faaet udbetalt af Brandcommissionens Kasse til Værkgesellernes

nes Lønning, samt de 43 Rdlr., som disses Formænd have modtaget aarligen, som en aparte Douceur, skal Brandmajoren nu, fra dette Aars Begyndelse, og fremdeles, i Betragtning af at Værkgesellernes Antal ikke kan være mindre end 200, udbetales aarligen 1,200 Rdlr., som Løn for Værkgesellerne, uden at disses Formænd samt øvrige Under- og Reserveværkgeseller skulle nyde videre Betaling for deres Tjeneste, saavel i Ildbrandstilfælde som ved Prøver, Wynstringer, Quæfser og alle andre Leiligheder, eller for deres øvrige personlige Arbeide ved Sprøiters og alle andre Sluknings- og Redningsredskabers Eftersyn, Behandling og Istandsættelse; dog bliver det en Selvfølge, at deres Udslag for Materialierne til de mindres Reparationer, som ved Sprøiters og Redskabers Brug maatte blive uebliffelig nødvendige, erstattes dem, efter billige og af rette Vedkommende behørigen attesterede Regninger; 7) at Lønnen for Brandcorpsets egentlige Tambour her i Staden skal, fra dette Aars Begyndelse og fremdeles aarligen, være 30 Rdlr., Reserve-Tambourens 15 Rdlr., og den aarlige Løn for hver af de 6 Tambourer paa Broerne, i 7de Brandsdistrikt, 15 Rdlr., samt for hvert af Brandcorpsets 6 Budde i Staden, 36 Rdlr. aarligen, imod hvilke Lønninger samtlige Tambourer og Brandbudde uden videre Betaling skulle, ved enhver Leilighed til alle

Li

Liber, forrette de dem ved Corpset paaliggende Forretninger.

Cancellie-Patent

For at afværge en Snighandel, som kunde finde Sted imellem den af Sjenden besatte De Helgoland og de nærliggende Havne, Husum og Tønning, har det allernaadigst behaget Hs. Majestæt Kongen at resolve, at fra den Tid denne allerhøjeste Befaling er bekendtgjort i Husum og Tønning, maa det indtil videre ikke tillades noget Skib under Nordamerikansk Flag at indløbe og løsse i bemældte Havne; hvorimod saadanne Skibe skulle afvises med ubrude Last.

Denne allerhøjeste Befaling bekendtgjøres her ved for alle Vedkommende til vedbørlig Efterlevelse. Det Kongelige Slesvig-Holstenske Cancellie, den 15de Juni 1810.

Mösting.

Eggers. Janssen. Jensen. Rothe.

Hammerich. Spies.

(L. S.)

(Fortsættelse af Forordningen om Tiendevæsenet i Danmark)

E. Da den bestemmede aarlige Tiendaafgift bliver, som foransøgt, uforanderlig og ingensinde i Fremtiden,

tiden, end ikke ved Forening mellem Tienbetageren og Tiendeyderen, kan forhoies over det, som Bestemmelsen indeholder, ei heller forandres til Tiendeydelse i Kjørvn, saa skal, naar Tiendens Værdie efter forestaaende Regler er taperet, dernæst beregnes en tiende Deel af den saaledes ansatte Taxations Beløb. Denne en tiende Deel tillægges Taxationsbeløbet, og det derefter udkommende fastsættes ved Commissionens Kjendelse, som den bestandige aarlige Afgift for Tienden paa een af følgende Maader:

- F. Enten, i Overeensstemmelse med Indbydelsen af 18de Marts 1796, ved igjen, efter Middeltallet af de sidst forløbne 10 Aars Kapitelstaxter, at reducere den, i Folge forestaaende Regler, udkomne Pengesum til Korn af de Slags, som meest dyrkes i Egnen. Dette Quantum Korn anslaaes derefter igjen til Penge, ligeledes efter Middeltallet af de sidste 10 Aars Kapitelstaxter, og skal siden bestandig hvert 5te Aar paa nye beregnes efter Middeltallet af de sidst forløbne 10 Aars Kapitalstaxter, eller, i Overeensstemmelse med Plakaten af 18de Mai 1798, til et vist Quantum Korn in natura, efter Middeltallet af de sidstforløbne 10 Aars Kapitelstaxter, uden at dette Korn igjen beregnes til Penge.

I Henseende til disse tvende Maader at bestemme Afgiften, har Tiendeyderen Valget, og Commissionen bør altsaa herom fordre hans Erklæring, forinden Bestemmelsen skeer.

Hvad Kongetienden angaaer, da skal det, ved dens Forandring til bestandig Afgift, være tilladt at ansætte Afgiften for samme til Penge, uden at disse reduceres til Korn paa foranstøttede Maade; men dersom Tiendeyderen forlanger det, skal, i Henseende til Kongetienden, forholdes efter de foran bestemte Regler.

3) Begjæringer om Tiendens Bestemmelse skulle indleveres til Tiendecommissionerne inden hvert Aars Mortensdag. Commissionen er derefter pligtig at tilendebringe Forretningen inden det følgende Aars St. Hansdag. Men paa det at Tiendetageren kan have den fornødne Tid til at træffe de Foranstaltninger, som for ham blive nødvendige, formedelt Affavnet af Tiendens Udvalgte i Kjørvæn, skal, saafremt Tiendetageren paa-
staar det, den ved Commissionens Kjendelse bestemte Afgifts Erlægelse ikke skee i det samme Aar, som Kjændelsen er affagt, men den udsættes til det næstfølgende Aar, efter at Kjændelsen er affagt, og Tiendeyderen bør imidlertid ved-
blive, som hidtil, at yde Tienden i Kjørvæn,
eller

eller efter Accord. Af samme Aarsag skal, i det Tilfælde, at det Hartkorn, for hvilket Tiendes yderen i eet Aar forlanger Tienden bestemt til bestandig Afgift, udgjør mere end $\frac{1}{4}$ Deel af Sognets tiendeydende Hartkorn, Tiendetageren ikke være pligtig at lade paa een Gang Kjendelsen gaae i Opfyldelse for hele Sognets Hartkorn, hvorimod han blot skal være pligtig i det Aar, i hvilket Afgiften, efter foranstøttede Bestemmelse, første Gang skal erlægges, at lade den gaae i Opfyldelse for $\frac{1}{4}$ Deel af Sognets tiendeydende Hartkorn, hvilken $\frac{1}{4}$ Deel han selv vælger, hvorefter aarlig i de følgende Aar $\frac{1}{4}$ Deel af Sognets Hartkorn skal fritages for Tiendeydelse i Kjørvæn, imod den bestemte Afgifts Erlæggelse.

- 4) De til Tiendens Bestemmelse udnævnte Commissarier skulle, foruden at erholde Godtgjørelse for havte virkelige Udgifter ved Tilsigelser, Brevporto, Reise-Omkostninger efter hvert Steds Bognmandstægt frem og tilbage fra Stedet, hvor Forretningen skeer, o. s. v., endvidere tilstaaes hver 3 Rdlr. for hver Dag Forretningen varer.

Disse Betalinger til Commissarierne udlægges, indtil videre, af den eller dem, som have requiret Forretningen, hvorimod Requirenten forbeholdes Regres til de øvrige Parter efter følgende Regler. (Fortsættelsen følger.)

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 19de Juni ere Justitsraad H. J. Hansen, af Bramstrup ved Odense, og Generalconsul E. Grove, Ridder af Dannebrogen, udnævnte til virkelige Etatsraader; Postmester i Randers, Capitain M. la Cour, til virkelig Cancellieraad; den, efter Ansøgning, i Naade entledigede Stadshauptmand i Aalborg, H. Wigelsen, til Agent, med Rang i 6te Klasse No. 1. Den 22de Juni, Cand. Theologia H. W. Gruner confirmeret til personel Kapellan for Drøsløv og Solborg Menigheder i Sjælland.

Under Admiralitetet: Den 30te Mai er det affsediget Commandeur Kleist tilladt at bære 2 Spausletter efter hans Charge. Den 7de Juni, H. K. Wille antegnet som Indskreven ved Sø Cadetcorpsen. Den 13de, Cadetterne J. Grove, Andersen, Elerding, Brown, Dichmann, P. I. Grove, Thun, Winge og Siffer udnævnte til Maanedes Lieutenanter. Den 20de, E. Møller entlediget fra hans Tjeneste som Havneskriver og Kassierer her i Staden, og tillagt Pension; Krigscancellie-Secretair Lykke, efter Ansøgning, i Naade og med Bartpenge entlediget fra hans Tjeneste som Cancellist i 3die Departements-Contoir.

Under General-Toldkammeret: Den 4 Juni er Underbetjenten i Bergen, H. Geistvang, beskikket til

til Fyrlnspecteur paa Færder, fra 1ste Juli d. A.,
 Den 6te Juni, Dannebrogsmænd J. Møller til Told-
 betjent og Visiteur i Kjøbenhavn. Den 12te Juni,
 Fuldmægtigen i det holskeenske Toldcontoir, F. W.
 Barth, til Fuldmægtig, og Copiisten i det holskeens-
 ke Contoir under Rentekammeret, F. Lange, til Co-
 piist, begge i Kammerets Secretariat. Den 16de
 Juni, Undertoldbetjentene her i Staden, Sander,
 Berg, Hollinghauser, Gjeding, Hultien og Bruun
 i Naade entledigede med Pension.

Under Directionen for Universitetet og de
 lærde Skoler: Den 22de f. M. er Adjunct ved den
 lærde Skole i Næborg, J. Hee, efter Ansøgning, i
 Naade entlediget fra sit Embed, og Alumnus Semi-
 narii pædagogici A. F. Møller i hans Sted beskif-
 tet til Adjunct ved samme Skole. Adjunct ved Ca-
 thedralskolen i Trondhjem, D. W. Schmidt, ligele-
 des, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sit Em-
 bed, og Studiosus E. A. Møller i hans Sted beskif-
 tet til Adjunct ved samme Skole.

Under General-Postdirectionen: Den 12de
 Juni er J. Lorensen udnævnt til kongelig dansk Post-
 commissair i Helsingborg.

Af denne Tidende udgives ugentligen et Nummer,
 der forsendes med de ridende Poster til Norge, de
 danske Provindser og Hertugdømmene.